

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 8 Οκτωβρίου 2020
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2017/0332(COD)

6230/20
ADD 1

ENV 95
SAN 55
CONSOM 31
CODEC 127

ΣΧΕΔΙΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Θέμα: Θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση με σκοπό την έκδοση ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιατύπωση)

- Σχέδιο σκεπτικού του Συμβουλίου

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Την 1η Φεβρουαρίου 2018, η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση αναδιατύπωσης της οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης¹, την καλούμενη οδηγία για το πόσιμο νερό (ΟΠΝ).
2. Κατά τη σύνοδό του στις 5 Μαρτίου 2019, το Συμβούλιο ενέκρινε γενική προσέγγιση² για την παροχή εντολής στην Προεδρία να διεξαγάγει διαπραγματεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθόρισε τη θέση του, σε πρώτη ανάγνωση, στις 28 Μαρτίου 2019³. Η έκθεση περιείχε 160 τροπολογίες επί της πρότασης της Επιτροπής.
4. Πέντε τριμερείς διάλογοι πραγματοποιήθηκαν στις 7 Οκτωβρίου, 22 Οκτωβρίου, 19 Νοεμβρίου, 3 Δεκεμβρίου και 18 Δεκεμβρίου 2019. Η Προεδρία πρότεινε αναθεωρημένες εντολές προς την Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων κατά τις συνεδριάσεις της στις 15 Νοεμβρίου, 27 Νοεμβρίου και 18 Δεκεμβρίου 2019. Πέραν των τριμερών διαλόγων, πραγματοποιήθηκαν επίσης αρκετές τριμερείς συσκέψεις τεχνικού χαρακτήρα.
5. Στις 5 Φεβρουαρίου 2020, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων διεξήγαγε ανάλυση του κειμένου με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας και ενέκρινε το τελικό συμβιβαστικό κείμενο που προέκυψε από τους τριμερείς διαλόγους⁴. Το εγκεκριμένο κείμενο με νέα αρίθμηση των διατάξεων διανεμήθηκε ως παράρτημα του εγγράφου 6060/1/20 REV 1.

¹ 5846/18 + ADD 1 έως ADD 5.

² 6876/1/19 REV 1.

³ 7750/19.

⁴ 5813/20.

6. Στις 18 Φεβρουαρίου 2020, η Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων (ENVI) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ενέκρινε το κείμενο. Στη συνέχεια, την ίδια ημέρα, ο Πρόεδρος της Επιτροπής ENVI απέστειλε επιστολή στον Πρόεδρο της Επιτροπής των Μόνιμων Αντιπροσώπων αναφέροντας ότι, με την επιφύλαξη της οριστικής διατύπωσης από τους γλωσσομαθείς νομικούς, θα συνιστούσε στην Επιτροπή ENVI και στην ολομέλεια να εγκρίνουν τη θέση του Συμβουλίου χωρίς τροπολογίες.
7. Το Συμβούλιο κατέληξε σε πολιτική συμφωνία στις 5 Μαρτίου 2020⁵.
8. Κατά την εκτέλεση των εργασιών του, το Συμβούλιο έλαβε υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της 11ης Ιουλίου 2018⁶ και τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών της 16ης Μαΐου 2018⁷.

II. ΣΤΟΧΟΣ

9. Πρωταρχικός στόχος της αναδιατυπωμένης πρότασης είναι να διασφαλίσει υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας από τις δυσμενείς επιπτώσεις που οφείλονται στη μόλυνση του πόσιμου νερού. Η τρέχουσα αναθεώρηση επιδιώκει επίσης να λάβει υπόψη την πρώτη μέχρι σήμερα επιτυχημένη ευρωπαϊκή πρωτοβουλία πολιτών υπό την ονομασία «Right2Water»⁸.
10. Μετά από δημόσια διαβούλευση σε επίπεδο Ένωσης και αξιολόγηση της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (REFIT) όσον αφορά την οδηγία 98/83/EK⁹, κατέστη σαφές ότι τέσσερις τομείς της οδηγίας για το πόσιμο νερό παρείχαν περιθώρια βελτίωσης. Προς αντιμετώπιση των ελλείψεων που εντοπίστηκαν, η αναδιατυπωμένη πρόταση επικαιροποιεί τα πρότυπα ποιότητας του νερού, εισάγει μια προσέγγιση βάσει κινδύνου για την παρακολούθηση του νερού, βελτιώνει τις πληροφορίες που παρέχονται στους καταναλωτές για την ποιότητα του νερού και βελτιώνει την πρόσβαση στο νερό. Επιπλέον, η πρόταση καθορίζει επίσης ελάχιστες υγειονομικές απαιτήσεις για τα υλικά που έρχονται σε επαφή με το πόσιμο νερό.

⁵ 6060/1/20 REV 1.

⁶ NAT/733-EESC-2018-01285.

⁷ CDR 924/2018.

⁸ COM(2014) 177 final.

⁹ SWD(2016) 428 final.

III. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

A) Γενικές παρατηρήσεις

11. Με βάση την πρόταση της Επιτροπής, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διεξήγαγαν διαπραγματεύσεις με στόχο να καταλήξουν σε συμφωνία στο στάδιο της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση. Το κείμενο του σχεδίου θέσης του Συμβουλίου αποτυπώνει πλήρως τη συμβιβαστική λύση που επιτεύχθηκε μεταξύ των δύο συννομοθετών.

B) Βασικά ζητήματα πολιτικής

11. Η συμφωνία που επιτεύχθηκε κατά τον τριμερή διάλογο της 18ης Δεκεμβρίου 2019, η οποία αποτυπώνεται στη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, περιλαμβάνει τα ακόλουθα βασικά στοιχεία πολιτικής:

Πρόσβαση στο νερό

12. Η Επιτροπή περιέλαβε στην αναδιατυπωμένη πρότασή της διατάξεις σχετικά με την πρόσβαση στο νερό, ανταποκρινόμενη στην ευρωπαϊκή πρωτοβουλία πολιτών «Right2Water». Η πρόσβαση στο νερό αποτελεί ζήτημα υψίστης σημασίας για αμφότερους τους συννομοθέτες. Η συμφωνία που επιτεύχθηκε προσθέτει έναν επιπλέον στόχο στην οδηγία για το πόσιμο νερό. Σύμφωνα με το άρθρο 1, η οδηγία έχει πλέον δύο βασικούς στόχους: (1) την προστασία της ανθρώπινης υγείας από τις δυσμενείς επιπτώσεις που οφείλονται στη μόλυνση του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης και (2) τη βελτίωση της πρόσβασης σε τέτοιο νερό.

13. Επιπλέον, το άρθρο 16 παράγραφος 1 ορίζει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση ή τη βελτίωση της πρόσβασης στο νερό για όλους, ιδίως για τις ευπαθείς και περιθωριοποιημένες ομάδες, όπως ορίζονται από τα κράτη μέλη. Η παράγραφος 2 προβλέπει μια σειρά μέτρων για την προώθηση της χρήσης του νερού βρύσης, ωστόσο, μόνο η εγκατάσταση εξοπλισμού σε εσωτερικούς ή εξωτερικούς δημόσιους χώρους είναι υποχρεωτική και υπόκειται σε προϋποθέσεις, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό, κατά τρόπο αναλογικό και λαμβανομένων υπόψη των ειδικών τοπικών συνθηκών, όπως το κλίμα και η γεωγραφία. Τα υπόλοιπα μέτρα είναι προαιρετικά. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να ενθαρρύνουν την παροχή νερού βρύσης στις διοικήσεις και τα δημόσια κτίρια. Τέλος, το άρθρο 16 παράγραφος 3 ορίζει ότι πρέπει να διευκολύνεται η παροχή βοήθειας προς τις τοπικές κοινότητες, αλλά η φύση της βοήθειας αυτής επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών.

Προσέγγιση βάσει κινδύνου

14. Ένας από τους βασικούς στόχους της αναδιατυπωμένης πρότασης είναι η θέσπιση προσέγγισης βάσει κινδύνου για τη διαχείριση των υδάτων. Ωστόσο, οι συννομοθέτες διαπίστωσαν ότι στην πρόταση της Επιτροπής το στοιχείο της διαχείρισης κινδύνου δεν εκφράζεται επαρκώς. Οι πολυάριθμες τροποποιήσεις των άρθρων 7, 8 και 9 και των αντίστοιχων αιτιολογικών σκέψεων και ορισμών που περιλαμβάνονται στη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, έχουν ως στόχο να ενισχύσουν την προσέγγιση βάσει κινδύνου και να προσδιορίσουν με σαφήνεια όλα τα στοιχεία της με βάση την προσέγγιση του σχεδίου ασφάλειας των υδάτων του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.
15. Μια προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο θα πρέπει να συνίσταται όχι μόνο στον εντοπισμό των κινδύνων αλλά και στη διαχείριση των κινδύνων αυτών, ιδίως με την εφαρμογή μέτρων για την πρόληψη ή το μετριασμό τους. Η παρακολούθηση δεν συνιστά αυτοσκοπό, αλλά θα πρέπει να αποτελεί μέρος ενός συστήματος διαχείρισης καθώς και μέσο ελέγχου της συμμόρφωσης. Συνολικά, με τις αλλαγές που προτείνουν οι συννομοθέτες στα εν λόγω άρθρα επιδιώκεται η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης της ποιότητας για ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού πόσιμου νερού, δηλαδή από τη λεκάνη απορροής, την άντληση, την επεξεργασία, την αποθήκευση και τη διανομή έως το σημείο τήρησης, ή αλλιώς, από την πηγή έως τη βρύση.

16. Δόθηκε επίσης προσοχή στην ενίσχυση της σχέσης μεταξύ της οδηγίας για το πόσιμο νερό και της οδηγίας-πλαisiού για τα ύδατα, και στην ευθυγράμμιση της διατύπωσης που χρησιμοποιείται σε αμφότερες τις νομοθετικές πράξεις. Είναι σημαντικό οι διατάξεις των δύο εν λόγω οδηγιών να αλληλοσυμπληρώνονται χωρίς επικαλύψεις.

Υλικά που έρχονται σε επαφή με το νερό

17. Το άρθρο 10 της ισχύουσας οδηγίας για το πόσιμο νερό απαιτεί από τα κράτη μέλη να προστατεύουν την ανθρώπινη υγεία όσον αφορά ουσίες και υλικά που έρχονται σε επαφή με το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, αλλά αφήνει στη διακριτική τους ευχέρεια τον τρόπο εφαρμογής της απαίτησης αυτής. Η έλλειψη αμοιβαίας αναγνώρισης των εθνικών συστημάτων έγκρισης των κρατών μελών για τα προϊόντα που έρχονται σε επαφή με το πόσιμο νερό προσδιορίστηκε ως μία από τις σημαντικές αδυναμίες της ισχύουσας οδηγίας κατά την αξιολόγησή της. Σύμφωνα με το ισχύον σύστημα, τα προϊόντα πρέπει να υποβάλλονται σε διαδικασίες δοκιμών που διαφέρουν από το ένα κράτος μέλος στο άλλο πριν από τη διάθεσή τους στην αγορά. Αυτές οι εθνικές διαδικασίες δοκιμών αναγνωρίστηκαν ως διοικητικός φόρτος και εμπόδιο στην εσωτερική αγορά, με σημαντικό κόστος για τον κλάδο.
18. Στην αναδιατύπωση της Επιτροπής προτείνεται η εναρμόνιση των μεθόδων δοκιμής για τα προϊόντα που έρχονται σε επαφή με το πόσιμο νερό μέσω της τυποποίησης δυνάμει του κανονισμού για τα δομικά προϊόντα (ΚΔΠ). Η εντολή τυποποίησης, η οποία θα εκδοθεί βάσει του ΚΔΠ, θα καθορίζει τεχνικές προδιαγραφές και μεθόδους για τη δοκιμή των προϊόντων που έρχονται σε επαφή με το πόσιμο νερό, προκειμένου να διαπιστωθεί η συμμόρφωσή τους προς τις απαιτήσεις υγιεινής και ασφάλειας.
19. Οι συννομοθέτες εκτίμησαν ότι ο ΚΔΠ έχει σχεδιαστεί για την εναρμόνιση των δοκιμών και της δήλωσης επιδόσεων, αλλά δεν είναι κατάλληλος για τη διασφάλιση ζητημάτων που σχετίζονται με την υγεία. Επιπλέον, η προσέγγιση του ΚΔΠ δεν καλύπτει όλα τα προϊόντα από την πηγή έως τη βρύση. Ως εκ τούτου, η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση εισάγει νέες διατάξεις στο πλαίσιο της ισχύουσας οδηγίας, ήτοι τα άρθρα 11 και 12, για τον καθορισμό υγειονομικών απαιτήσεων. Το συνολικό πλαίσιο θα θεσπιστεί μέσω εκτελεστικών και κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που θα καθορίζουν:
- ευρωπαϊκούς θετικούς καταλόγους αρχικών ουσιών ή συνθέσεων που επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για την παρασκευή υλικών·
 - κοινές μεθοδολογίες για τη δοκιμή και την αποδοχή τέτοιων ουσιών ή συνθέσεων·

- διαδικασίες και μεθόδους για τη δοκιμή και την αποδοχή υλικών στην τελική τους μορφή·
- τη διαδικασία για τις αιτήσεις προσθήκης ή αφαίρεσης αρχικών ουσιών και συνθέσεων από τους ευρωπαϊκούς θετικούς καταλόγους·
- διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης·
- σήμανση για τα προϊόντα που έρχονται σε επαφή με το πόσιμο νερό, για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης με την ισχύουσα οδηγία.

20. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA) θα προτείνει στην Επιτροπή τον πρώτο συγκεντρωτικό ευρωπαϊκό θετικό κατάλογο. Ο ECHA θα αναλάβει επίσης την επανεξέταση και την παροχή γνωμοδότησης για όλες τις ουσίες, τις συνθέσεις και τα συστατικά που περιέχονται στους ευρωπαϊκούς θετικούς καταλόγους έως δεκαπέντε έτη μετά την έγκρισή του. Εντός εννέα ετών από την έναρξη ισχύος της οδηγίας, η Επιτροπή θα επανεξετάσει τη λειτουργία του συστήματος και θα υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Παρεκκλίσεις

21. Μολονότι η ισχύουσα οδηγία για το πόσιμο νερό προβλέπει τη δυνατότητα των κρατών μελών να αιτηθούν παρεκκλίσεις υπό ορισμένες προϋποθέσεις, η πρόταση αναδιατύπωσης της Επιτροπής δεν περιλαμβάνει παρεκκλίσεις, δεδομένου ότι η νομοθεσία αυτή ισχύει πάνω από εικοσαετία και εξακολουθούν να εφαρμόζονται ολιγάριθμες μόνο παρεκκλίσεις. Ωστόσο, οι συννομοθέτες αποφάσισαν να επανεισαγάγουν παρεκκλίσεις, αλλά περιορίζοντάς τις σε νέες λεκάνες απορροής, νέες πηγές ρύπανσης και νέες παραμέτρους. Επιπλέον, θεσπίστηκε διάταξη που επιτρέπει στα κράτη μέλη να χορηγούν παρέκκλιση σε περίπτωση απρόβλεπτης και έκτακτης κατάστασης σε υφιστάμενη λεκάνη απορροής, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε προσωρινή υπέρβαση των παραμετρικών τιμών. Αυτό το τελευταίο είδος παρέκκλισης δεν δύναται να ανανεωθεί.

Διαρροές

22. Επίσης, το ζήτημα των διαρροών απουσιάζει από την πρόταση αναδιατύπωσης της Επιτροπής. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων τριμερούς διαλόγου κατέστη σαφές ότι το πρόβλημα αυτό θα πρέπει να αντιμετωπιστεί και μέσω της οδηγίας για το πόσιμο νερό. Συνεπώς, η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση εισάγει νέα διάταξη στο πλαίσιο του άρθρου 4, με την οποία ζητείται από τα κράτη μέλη να προβούν σε αξιολόγηση του επιπέδου διαρροών νερού στο έδαφός τους εντός τριετίας και να γνωστοποιήσουν τα αποτελέσματα αυτά στην Επιτροπή. Η εκτίμηση του επιπέδου διαρροών πρέπει να γίνει με χρήση του δείκτη διαρροών υποδομών (ILI) ή άλλης κατάλληλης μεθόδου.
23. Με βάση τις εκτιμήσεις των κρατών μελών, η Επιτροπή θα έχει στη διάθεσή της μια πενταετία για να καθορίσει, με κατ' εξουσιοδότηση πράξη, μια μέση οριακή τιμή για τις διαρροές, ενώ, εντός διετίας από την έκδοση της εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξης, θα ζητηθεί από τα κράτη μέλη με ποσοστό διαρροής άνω του καθορισμένου μέσου ορίου να αναπτύξουν σχέδιο δράσης για τη μείωση του οικείου ποσοστού διαρροής.

Παράμετροι, παραμετρικές τιμές και κατάλογος επιτήρησης

24. Οι συννομοθέτες συμφώνησαν να επικαιροποιήσουν τα ποιοτικά πρότυπα με βάση τις συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, δηλαδή σύμφωνα με τις υφιστάμενες επιστημονικές γνώσεις και την αρχή της προφύλαξης.
25. Έναντι ορισμένων παραμέτρων, η οδηγία για το πόσιμο νερό θα εφαρμόσει ακόμη πιο αυστηρή προσέγγιση. Αυτό ισχύει για την περίπτωση του μολύβδου, όπου ο ΠΟΥ συνέστησε τη διατήρηση της τρέχουσας παραμετρικής τιμής των 10 μg/l, ωστόσο, η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ορίζει την παραμετρική τιμή για το μόλυβδο στα 5 μg/l, ενώ τα κράτη μέλη θα διαθέτουν μεταβατική περίοδο δεκαπέντε ετών για να επιτύχουν την εν λόγω τιμή. Επιπλέον, η τιμή των 5 μg/l θα παραμείνει ένας φιλόδοξος στόχος σε σχέση με τα οικιακά συστήματα διανομής, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη δεν διαθέτουν πάντοτε την απαραίτητη εξουσία ώστε να επιβάλουν την αντικατάσταση των σωλήνων από μόλυβδο σε ιδιωτικές κατοικίες και κτίρια. Ωστόσο, σε ό,τι αφορά όλα τα νέα υλικά που έρχονται σε επαφή με το πόσιμο νερό, η τιμή των 5 μg/l θα ισχύσει από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της οδηγίας.

26. Για να αντιμετωπιστεί η αυξανόμενη ανησυχία του κοινού σχετικά με τις επιπτώσεις των αναδύομενων ενώσεων, όπως οι ενδοκρινικοί διαταράκτες, τα φάρμακα και τα μικροπλαστικά, οι συννομοθέτες συμφώνησαν να προστεθεί στην οδηγία για το πόσιμο νερό ένας μηχανισμός καταλόγου επιτήρησης. Το άρθρο 13 θεσπίζει μηχανισμό καταλόγου επιτήρησης που θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να ανταποκρίνονται στις εν λόγω αυξανόμενες ανησυχίες κατά τρόπο δυναμικό και ευέλικτο.
27. Σε ό,τι αφορά τους ενδοκρινικούς διαταράκτες, θα συμπεριληφθούν στον κατάλογο επιτήρησης δύο αντιπροσωπευτικές ενώσεις, η εννεύλοφαινόλη και η β-οιστραδιόλη. Ένας πρόσθετος ενδοκρινικός διαταράκτης, η δισφαινόλη A, θα περιληφθεί στο παράρτημα I μέρος B, με τιμή βάσει δεικτών υγείας στα 2,5 µg/l, ενώ η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να τροποποιήσει την παραμετρική τιμή της με κατ' εξουσιοδότηση πράξη. Επίσης, με κατ' εξουσιοδότηση πράξη, εντός προθεσμίας τριών ετών, η Επιτροπή θα εγκρίνει μεθοδολογία για τη μέτρηση των μικροπλαστικών με σκοπό τη συμπερίληψή τους στον κατάλογο επιτήρησης.
28. Τα κράτη μέλη θα κληθούν επίσης να παρακολουθούν τις υπερφθοριωμένες και πολυφθοριωμένες αλκυλιωμένες ουσίες (PFAS). Στη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ζητείται από την Επιτροπή να αναπτύξει τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές για την παρακολούθηση των ουσιών αυτών εντός τριετίας. Μόλις η Επιτροπή αναπτύξει τις τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές, τα κράτη μέλη θα είναι σε θέση να επιλέξουν μεταξύ δύο μεθόδων μέτρησης των PFAS: το σύνολο των PFAS με την παραμετρική τιμή του 0,50µg/l και το άθροισμα των PFAS με την παραμετρική τιμή του 0,10 µg/l, για τις είκοσι ουσίες που απαριθμούνται στο μέρος B του παραρτήματος III.
29. Τέλος, σε ό,τι αφορά την παρακολούθηση, οι συννομοθέτες συμφώνησαν επίσης να επανεισαγάγουν ενδεικτικές παραμέτρους στην παρακολούθηση που πρέπει να διενεργούν τα κράτη μέλη. Οι παράμετροι αυτές υπάρχουν στην ισχύουσα οδηγία για το πόσιμο νερό, αλλά είχαν διαγραφεί από την Επιτροπή στην αναδιατυπωμένη πρότασή της.

Άλλα σημαντικά ζητήματα

30. Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση αντιμετωπίζει διάφορα άλλα σημαντικά ζητήματα για τα οποία κατέληξαν σε συμφωνία οι εκπρόσωποι του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά τις διαπραγματεύσεις τριμερούς διαλόγου.

31. Για να αυξηθεί η χρήση του νερού βρύσης, με αποτέλεσμα τη μείωση των πλαστικών απορριμμάτων και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, το κοινό θα πρέπει να διαθέτει επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα του νερού που καταναλώνει. Οι συννομοθέτες συμφώνησαν ότι αυτού του είδους οι πληροφορίες θα πρέπει να είναι προσβάσιμες στους καταναλωτές ηλεκτρονικά, με εξατομικευμένο και φιλικό προς τον χρήστη τρόπο. Οι πολίτες θα έχουν πρόσβαση στα αποτελέσματα των προγραμμάτων παρακολούθησης καθώς και σε πληροφορίες σχετικά με τα εφαρμοζόμενα είδη επεξεργασίας και απολύμανσης νερού, σε πληροφορίες για την υπέρβαση των παραμετρικών τιμών που έχουν σημασία για την ανθρώπινη υγεία, σε σχετικές πληροφορίες για την εκτίμηση κινδύνου και τη διαχείριση κινδύνου του συστήματος παροχής, σε συμβουλές σχετικά με τον τρόπο μείωσης της κατανάλωσης νερού και αποφυγής των κινδύνων για την υγεία λόγω στάσιμου νερού, αλλά και σε πρόσθετες πληροφορίες ενδεχομένως χρήσιμες για το κοινό, όπως πληροφορίες σχετικά με τους δείκτες (σίδηρος, σκληρότητα, μεταλλικά στοιχεία, κλπ.) που συχνά επηρεάζουν την αντίληψη των καταναλωτών για το νερό της βρύσης. Επιπλέον, ως ανταπόκριση στα συμφέροντα των καταναλωτών για θέματα που αφορούν το νερό, θα πρέπει να τους χορηγείται πρόσβαση, κατόπιν αιτήματος, στα διαθέσιμα ιστορικά δεδομένα σχετικά με τα αποτελέσματα της παρακολούθησης και τις υπερβάσεις.

Πρόσβαση στη δικαιοσύνη

32. Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση περιλαμβάνει αναφορά στην πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε μια νέα αιτιολογική σκέψη 47, όπως αναφέρεται και σε άλλη πρόσφατη νομοθεσία της ΕΕ για περιβαλλοντικά θέματα. Αυτό αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι όλα τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης της ΟΕΕ/ΗΕ για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, που επίσης γνωστή ως σύμβαση του Aarhus. Δεδομένου ότι όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ διαθέτουν εθνικά συστήματα που λειτουργούν εύρυθμα για τη διασφάλιση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, οι συννομοθέτες συμφώνησαν ότι δεν είναι αναγκαίο να θεσπιστούν ειδικές υποχρεώσεις σχετικά με την πρόσβαση στη δικαιοσύνη στο επιχειρησιακό μέρος της οδηγίας για το πόσιμο νερό.

33. Η αιτιολογική σκέψη 47 για την πρόσβαση στη δικαιοσύνη υπενθυμίζει επίσης ότι η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της για την ευρωπαϊκή πράσινη συμφωνία της 11ης Δεκεμβρίου 2019, δηλώνει ότι θα εξετάσει το ενδεχόμενο αναθεώρησης του κανονισμού του Aarhus για τη βελτίωση της πρόσβασης σε διοικητική και δικαστική επανεξέταση σε επίπεδο ΕΕ για τους πολίτες και τις ΜΚΟ που ανησυχούν για τη νομιμότητα των αποφάσεων που έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον. Οι συννομοθέτες αναγνωρίζουν επιπλέον ότι είναι σημαντικό να αναληφθεί δράση από την Επιτροπή για τη βελτίωση της πρόσβασης των πολιτών και των ΜΚΟ στη δικαιοσύνη ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων σε όλα τα κράτη μέλη.

Αξιολόγηση και επανεξέταση

34. Στο άρθρο 19 οι παράγραφοι 1 και 2 προβλέπουν ότι η Επιτροπή πρέπει να διενεργήσει αξιολόγηση της οδηγίας για το πόσιμο νερό εντός δώδεκα ετών από την καταληκτική ημερομηνία της μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο και προσδιορίζουν περαιτέρω τα στοιχεία στα οποία μπορεί να βασιστεί η εν λόγω αξιολόγηση. Επιπλέον, η παράγραφος 3 ορίζει ότι εντός έξι ετών η Επιτροπή πρέπει να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τη δυνητική απειλή για τις πηγές νερού ανθρώπινης κατανάλωσης που μπορεί να προκληθεί από τα μικροπλαστικά, τα φάρμακα και άλλους νεοεμφανιζόμενους ρύπους αναδύομενης ανησυχίας.
35. Το άρθρο 20 προβλέπει ότι, τουλάχιστον ανά πενταετία, η Επιτροπή θα επανεξετάζει τα παραρτήματα I και II υπό το φως της επιστημονικής και τεχνολογικής προόδου καθώς και της βάσει κινδύνου προσέγγισης των κρατών μελών ως προς την ασφάλεια του νερού.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

36. Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση σχετικά με την οδηγία για το πόσιμο νερό απηχεί πλήρως τον συμβιβασμό που επήλθε κατά τις διαπραγματεύσεις μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με τη μεσολάβηση της Επιτροπής. Μόλις εγκριθούν, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις της ισχύουσας οδηγίας για το πόσιμο νερό θα αντιμετωπίσουν όλες τις ελλείψεις που εντοπίστηκαν στην αξιολόγηση REFIT και θα αυξήσουν σημαντικά το επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας από τις δυσμενείς επιπτώσεις που οφείλονται στη μόλυνση του πόσιμου νερού.